
Pintea László

AZ ÁLOM

Hangtalanul, képzeletben beszélek, minden szavamat megismétli egy belső visszhang. Az ablakkeret szélén felbukkanó holdat szólítom, közben a csillagos ég baljós jeleit figyelem. Halványan vibráló fényektől szeretném megtudni, mi hozta rám a betegséget, honnan ered a fájdalom, mely kíméletlenül marja a gyomromat. Elzsibbad a tarkóm, vadul lüktet a homlokom. Egyik percben lihegve izzadok, a másokban jeges érintéstől rándulok össze. Először a kezeim dermednek meg, később a lábaim rándulnak össze. Kétségbeesetten keresem a meleg zugot, sajnos, nem találok. Kihűlve haldoklom. Az önkívület zavaros pillanataiban, az elalvástól félek. Soha nem ébredek fel a bódulatból, többé nem virrad rám a hajnal, ha elnyom az álom. Titokról mormol a hullámverés, magukat színezik a talányok. Távoli vidék nevét ismétli egy ismerős hang.

Ebben a vigasztalanul sivár városban senki nem csodálja a szökőkút nimfájának kecses mozdulatait, a palota falára festett napóra is feleslegesen mutatja az időt. Sötét színek keverednek a tér közepén rakott máglya kormos lángjaiban. Sűrű füst gomolyog a szürke falak között, fekete pernyét kavar a szél. Rothadó hús kesernyés bűze terjeng a szűk sikátorokban. Lesóványodott emberek halottakat fektetnek hevenyészve összetákoltt ládádba. A hullákról foszlik a pecsétes ruha, sötét lé szivárog a szájukból és az orrukából. Kékes árnyalatú daganatok torzítják a koporsókban fekvő feleségek nyakát, felpuffadt hasú férjek meredt szemmel bámulják a sötéten kavargó felhőket. A szolgálak és a cselédek mind eltűntek, csak az agarak maradnak halott gazdáik közelében. Keservesen nyüszítve várják a finom falatot és a simogató kezet.

A tér másik oldalán, lepedőbe csavart, sovánnyá aszalódott tetemeiket áld meg egy kövér pap, mellette bőrkötéses könyvek és szakadozott kottalapok hevernek a lapos köveken. Az emeleti ablakon dobálta ki egy fosztogató a haszontalannak ítélt holmikat. Hosszú csőrű álarcot viselő férfiak várakoznak a fal mellett, távolabb barna csuhás szerzetesek morzsolják a rózsafüzért. Felemelt kézzel adnak jelt a templom ablakában várakozó sekrestyésnek. Keléses kezek húzzák a kötelet, halkan kondulnak a harangok, imára szólítják a híveket. Szamár által vontatott, nyikorgó kerekű kordé tart a közeli temető felé. Egymásra dobált hullák hevernek a vesszőből font kas-

ban. Csonthalmok magasodnak a sírhantok közötti keskeny ösvényeken, fáradt sírásók koponyáikat és csigolyákat hordanak ki a díszes kripták ajtaján, hogy friss hullákat temessenek a családi sírbolt oszlopai közé.

Félelmetes alakok osonnak a hátsó udvarok félhomályában, tömött zsákot cipelnek a hátukon, benne lopott holmi. Ezüstszelence és kristálypohár fordul ki a tarisznya alján tátongó lyukon, és senki nem nyúl a porban guruló érték után. Üresen hagyott házakat rabolnak ki, hiányzik a hatalom, amely gátolhatná őket. Vak koldusok egymást vezetve botorkálnak végig az elhagyatott utcákon. Mintha semmit nem tudnának a vidéket sújtó szerencsétlenségről. Nyitott ablak előtt haladnak el, bársonnyal borított szögletes asztalok sorakoznak a teremben. Eldobált kártyák és kockák, elgurult ezüstpénzek hevernek a felborult székek alatt. Abban az esetben, ha véletlenül benéznének az ablakon, a falakat borító hatalmas tükrökben talán meglátnák az egyértelmű igazságot, megértenék végre, hogy ócska szemfényvesztés az egész.

Páncélos lovag érkezik távoli csatából, egyetlen lélek sem fogadja palotája ajtajában. Sűrű lé szivárog kopott vértje alól, lassan folyik végig a sima fémen. Fáradt mozdulattal emeli le sisakját, hatalmas kelések borítják sovány arcát, egyik szemét hályog torzítja. Lemondóan legyint, majd egyensúlyát veszítve zuhan le lováról, mozdulatlanul terül el a porban. Az éhes állat imbolyogva kaptat fel a széles márványlépcsőkön, egymásba nyíló termekben koppannak lépte. Fekete ruhás férfi hegedül az árkádok alatt. Zenélés közben elmúlt idők sikerét idézi, a röpké pillanatokat, amikor kivételes tehetségnek érezte magát.

Vászonnal eltakart arcú férfiak kétkerekű kordén hullákat szállítanak egy városon kívüli gödörbe, melynek alján oszló, felpuffadt testek hevernek. Leszakadt kezek és lábak, elgurult fejek mindenütt. A kavicsos föld is felázik a patakban folyó vértől, barnás lé bugyborékol a laposabb hajlatokban. Kígyók bújnak elő a ruhák ráncai közül, egy pillanatig megmerevednek a fényben, majd egymás után tekerednek a halom tetején fekvő kövér kalmár derekára. Idős férfi fáradt mozdulatokkal szórja a mészport, szakadt reverendájú pap rövid fenyőággal hinti a szenteltvizet. Oszlásnak induló hús édeskés szaga tölti be a levegőt. A szájuk elé kötött rongydarabot igazgatják a lapátokkal érkező emberek. Nedves homok, omló göröngy fedi el a hullalalmot. Fekete madarak köröznek a mészportól fehérülő gödrök fölött, riakácsolva hívják egymást.

Hosszú póznára szekérekereket rögzítettek, majd elevenen kötözték a küllőkhöz a megátalkodott bűnözőt, aki nem akarta megvallani vétkeit.

Mély gödörbe állították a gerendát, melynek tetején tehetetlenül vergődött az áldozat. Étlen, szomjan száradt ki a magasban, madarak vertek fészket öblös mellkasában. Néhány méterrel odébb lefejezett hullákat dobálnak egy kiszáradt vízmosásba. Nyikorgó kerekű taligán tolják a levágott fejeket, nyúlós vér szivárog a fenékdeszkák hézagaiból. Nehézkesen nyílik az oldalfal, tar koponyák gurulnak a lapos kövek közé. Dűledező bitófákon himbálózna a bűnösök hullái, sárgára aszott bőrük repedezve szárad a vékony csontokra. A ragályos kór terjesztésével vádolták őket. Bírói ítélet rötta ki rájuk a méltó büntetést. Dülledt szemű hóhérok előbb kerékbe törték az elítélteket, majd bárdal vágták le karjaikat és lábaikat. Zsirtól fénylő kezek dobálták halomba a használható cipőket és csizmákat. Bőrkötényes segédek vértől csöpögő fejekkel díszítették a száraz ágcsontokat. Emberi testrészek lógtak az erdő fáiról, kékes árnyalatú béldarabok bűzlöttek az alacsony bokrokon. Kővér patkányok nyüzsögtek a véres cafatokon, penészszerűvel vastagon borított húsdarabokat vonszoltak omladozó járataikba.

Meredek csigalépcsőn sovány asszonyok ereszkednek a föld alá. Mezteláb járnak, rég elhagyták színes fonallal hímzett papucsait. Nyúlós váladék szivárog a kövek repedéseiből, senki nem törli meg gondosan ápolat kezét. Kibomlik a kontyba tűzött haj, zsíros tincsek lógnak a vállakra. Tűzek égnek a hatalmas kondérok alatt, patás alakok árnyai vetülnek a kőfalakra. Meztelenre vetkőzött nők alázatosan várják, hogy sorra kerüljenek, egymás után másszanak a rotyogó vízbe. Szörnyű hatalom kényszeríti őket, rejtélyes akarat, mely előtt kénytelenek fejet hajtani. Villás farkú ördögök korommal írják a neveket a padló köveire. Néha különös ábrát rajzolnak egy elvetemült asszony neve mellé.

Lapos csónakok úsznak egy föld alatti folyón. Könnyes szemű férjek hajukat tépve nézik, miként távolodik a szeretett nő. Zokogva temetik a kezükbe fejüket, és azon ámulnak, miként hullik ki az ember a kegyelmi állapotból, és válik tehetetlen áldozattá. Elhangzik az ítélet, és nincs helye a fellebbezésnek. Vétkeztek, bűnösök, megérdemlik a halált. Méltányos alku teljesedik be rajtuk. Vízese hullámai között zuhannak egy sötét és vigasztalan világ legmélyére.

A másik városban is feltámad a gonosz. Harang kondul a felperzselt tér fölött, gyászukban megtévelyodott asszonyok emeleti ablakokból szórják átkaikat. Illetlen szavakat visszhangoznak az oszlopsorok. Véres pofájú kutyák oldalukra fordulva alusznak a hadvezér szobra alatt. Városba tévedt vad-disznó emberi karral a szájában fordul be a sarkon, csíkos malacai visítva követik. Értékeit mentő kővér úr súlyos ládát cipelve oson a sikátor alacsony

házai között. A közeli erdő eldugott zugaiban ássa el vagyonát. Évek múlva szerencsés favágók találnak a gyökerek között rejlő kincsre.

Hatalmas tömeg tódul ki a szélesre tárt városkapun, menekülve hagyják el az átkozott falakat. Égő sörényű paripák vágatnak az emberek között, tapossák halálra az útjukba kerülő betegeket. Pattogva égnek a kikötő házai és a mólók mellett horgonyzó bárkák. Minden értéket elemészt a kavargó szélben terjedő tűz. Felhők közül alászálló szörnyek keringenek a kárhozottak fölött, hegyes karmokkal ragadják meg áldozatukat, erőteljes szárnycsapásokkal emelkednek a magasba, majd tűnnek el a távoli hegyek felé. A hídon túl lemeztelenített asszony testét hegyes csőrű keselyűk tépik. Sikoly száll a folyó fölött, visszhang erősíti fel a kiáltást, összemosódik a hullámok csobbanásával, majd fokozatosan enyészik el. Nem hallatszik más, csak a szárnyak suhogása. Véres karmú madarak kitartóan köröznek a folyó fölött, a gyanútlanul közeledő tömegre várnak. A dombhajlat mögött torz óriás bestiális alakja magasodik a tolongó emberek fölé. Találomra kap el néhányat a menekülők közül, állkapcsa erőteljes rántásával harapja ketté áldozatát. Egyetlen pillanatig sem kétséges, hogy senki nem kerül el sorsát, végül minden vétkes elnyeri méltó büntetését.

Egy közeli tisztáson céda nők és élvhajhász férfiak járulnak bűnbocsánatért a gyóntató pap elé. Bűntudat mardossa lelkiismeretüket. Aranytárgyak halmaza hever a letaposott fűben. Tálcák, kelyhek, ékszerek borítják az árokpartot. Törött karú gyertyatartó mellett oson a róka, tömött erszénnyel a csőrében röppen fel egy kíváncsi holló. Száraz ágon oldja meg a kötést, ezüstpénnel potyog a magasból. A töredezett bokrokon túl csontvázak botorkálnak elő a mocsárból, sípcsonkjukra tekeredett zöldes algafonatot vonszolnak maguk után. Homokórát szorongatnak csontos ujjaik között, mely a múlt időre figyelmezteti a halandót. Üres szemgödörrel merednek a távolba, ferde állkapcsukban néhány barna fog meredezik. Az ostobát keresik, aki korhadt fa odvába rejtőzik. Tévesen azt hiszi, ha senki nem látja, becsaphatja a halált, túljárhat az eszén. Kiszáradt fa alatt haladnak el a csörgő csontú vázak, fölöttük fekete hollók lakmároznak az ágakra akasztott bűnözők hulláiból. Koponyaüregből kihulló szemgolyó gurul végig a keréknyomtól szabdalt úton. Rikácsoló madár csap le rá, belevágja a csőrét, majd erőteljes szárnycsapásokkal tűnik el a száraz ágak között.

Meredek szikla szélén, színes ruhába öltözött hölgyek várakoznak. Alázatosan csókolnak kezét egy fehér szakállas, idős úrnak, majd egymás után vetik magukat a mélybe. Zuhanás közben emberarcú madarak köröznek körülöttük, kíváncsian sandítanak a lebegő ruhák ráncai közé. Hosszú sor

kanyarog a völgyben, sziklahasadék árnyékában imádkozik egy prédikátor. Szavait akarják hallani, igéitől várják a megváltást. Igazágtalannak tartják az ártatlanok bűnhődését. Fiatal hölgyek gyűlnek össze a közeli barlangban, szeplőtelen hajadonok várokoznak a méltányos döntésre. Szerzetesek sorakoznak a fal mellett, önként mondtak le az élet ajándékairól, nélkülözve szentelték magukat a szolgálatnak. Reménytelenül elkeseredett tekintetek bámulnak egymásra, válaszolatlan kérdések terhe nyomasztja őket. Lemondóan ismerik fel, hogy nincs különbség, azonos sors vár rájuk. Hiányolják a méltányos elbánást. Sajnálkozva döbbennek rá, hogy ők sem kivételek. A döntés szempontjából nem számít sem érték, sem minőség. A dermedt némaságban fiatal emberek pillanatok alatt öregszenek meg, sima arcok észrevétlenül válnak ráncosakká. Tehetnek bármit, az enyészetté válik minden, még a szenvedés lehetősége se adatik meg. Fénykörökben egyesülnek a fáklyák lángjai, halványan pislákoló tüzek világítják a barlang boltozatát. Az idomtalan kőfalak között nincs jelentősége az időnek. Senki nem menekül, türelmesen várokoznak sorsuk beteljesülésére. Elhomályosuló tekintettel várják a végítélet pillanatát, amikor fehér ruhás angyalok emelik szájukhoz harsonáikat, és zengő hangon figyelmeztetnek az egyértelmű igazságra. Nincs menekvés, végül mindig a halál diadalmaskodik...